

CONVENȚIE
PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI ÎN CONTEXT
TRANSFRONTIERĂ

DATE RELEVANTE PRIVIND CONVENȚIA

Data adoptării: 25.02.1991
Locul adoptării: Espoo
Data intrării în vigoare: 10.09.1997
Depozitar: Organizația Națiunilor Unite (ONU)

ROMÂNIA a ratificat Convenția prin Legea nr. 22/2001, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 105 din 01.03.2001.

TEXTUL INTEGRAL AL CONVENȚIEI

Părțile la această convenție,

conștiente de interdependența dintre activitățile economice și consecințele acestora asupra mediului,

afirmând necesitatea de a asigura o dezvoltare rațională și durabilă din punct de vedere ecologic,

hotărâte să intensifice cooperarea internațională în domeniul evaluării impactului asupra mediului, îndeosebi în context transfrontieră,

conștiente de necesitatea și de importanța elaborării de politici cu caracter anticipativ și prevenirii, atenuării și monitorizării oricărui impact negativ important asupra mediului în general și, în special, în context transfrontieră,

reamintind prevederile pertinente ale Cartei Națiunilor Unite, ale Declarației Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului de la Stockholm, ale Actului final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa (C.S.C.E.) și ale documentelor finale ale reuniunilor de la Madrid și Viena ale reprezentanților statelor participante la C.S.C.E.,

constatând cu satisfacție măsurile pe care statele sunt pe cale să le adopte pentru ca evaluarea impactului asupra mediului să fie practică în aplicarea legilor și a reglementărilor lor administrative, precum și a politicii lor naționale,

conștiente de necesitatea de a lua în considerare, în mod expres, factorii de mediu la începutul procesului decizional, recurgând la evaluarea impactului asupra mediului la toate nivelurile administrative oportune, ca instrument necesar în vederea îmbunătățirii calității informațiilor furnizate factorilor de decizie și permițând acestora să ia decizii raționale din punct de vedere al mediului, concentrate pe cât posibil a impactului negativ semnificativ al activităților, îndeosebi în context transfrontieră,

atente la eforturile organizațiilor internaționale de a promova practica evaluării impactului asupra mediului atât la nivel național, cât și internațional și ținând seama de activitățile desfășurate în acest sens sub auspiciile Comisiei Economice a Națiunilor Unite pentru Europa, îndeosebi de rezultatele Seminarului privind evaluarea impactului asupra mediului (septembrie 1987, Varșovia - Polonia), și luând act de Obiectivele și principiile privind evaluarea impactului asupra mediului, adoptate de Consiliul de conducere al Programului Națiunilor Unite pentru mediu și de Declarația ministerială privind dezvoltarea durabilă (mai 1990, Bergen - Norvegia),

au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Definiții

În sensul prezentei convenții:

(i) părți înseamnă părțile contractante ale prezentei convenții numai dacă textul nu prevede altfel;

(ii) partea de origine înseamnă partea sau părțile contractante ale prezentei convenții sub jurisdicția căreia/cărora o activitate propusă se realizează;

(iii) parte afectată înseamnă partea sau părțile contractante ale prezentei convenții asupra căreia/cărora activitatea propusă poate avea un impact transfrontieră;

(iv) părți interesate înseamnă partea de origine și partea afectată, care procedează la o evaluare a impactului asupra mediului în aplicarea prezentei convenții;

(v) activitate propusă înseamnă orice activitate sau orice proiect care vizează modificarea majoră a unei activități, a cărui executare face obiectul deciziei unei autorități competente în concordanță cu întreaga procedură națională aplicabilă;

(vi) evaluarea impactului asupra mediului înseamnă o procedură națională având drept scop evaluarea impactului probabil asupra mediului al unei activități propuse;

(vii) impact înseamnă orice efect produs asupra mediului de o activitate propusă, inclusiv asupra sănătății și securității umane, asupra florei, faunei, solului, aerului, apei, climei, peisajului și monumentelor istorice sau asupra altor construcții, ori interacțiunea dintre acești factori; totodată termenul desemnează și efectele asupra patrimoniului cultural sau asupra condițiilor socioeconomice rezultate din modificarea acestor factori;

(viii) impact transfrontieră înseamnă orice impact, nu neapărat de natură globală, produs de o activitate propusă în limitele unei zone de sub jurisdicția unei părți, a cărui origine fizică se situează, total sau parțial, în cadrul zonei aflate sub jurisdicția unei alte părți;

(ix) autoritate competentă înseamnă autoritatea sau autoritățile naționale desemnate de către o parte ca responsabile cu îndeplinirea sarcinilor ce le revin prin prezenta convenție și/sau autoritatea sau autoritățile investite de către o parte cu puteri decizionale privind o activitate propusă;

(x) public înseamnă una sau mai multe persoane fizice ori juridice.

ARTICOLUL 2

Dispoziții generale

1. Părțile vor lua, individual sau împreună, toate măsurile adecvate și eficiente pentru prevenirea, reducerea și controlul impactului transfrontieră negativ semnificativ, pe care activitățile propuse îl produc asupra mediului.

2. Fiecare parte va stabili măsurile juridice, administrative sau de altă natură, necesare pentru aplicarea prevederilor prezentei convenții, inclusiv pentru stabilirea unei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului, care să permită participarea publicului în ceea ce privește activitățile propuse, menționate în anexa nr. I, care pot cauza un impact transfrontieră negativ semnificativ asupra mediului, precum și pentru pregătirea documentației de evaluare a impactului asupra mediului, descrisă în anexa nr. II.

3. Partea de origine va veghea ca, în concordanță cu prevederile prezentei convenții, să se procedeze la o evaluare a impactului asupra mediului înainte de luarea deciziei de a autoriza sau de a întreprinde o activitate propusă, menționată în anexa nr. I, care poate cauza un impact transfrontieră negativ semnificativ asupra mediului.

4. Partea de origine va veghea, în conformitate cu prevederile prezentei convenții, ca orice activitate propusă, menționată în anexa nr. I, care poate provoca un impact transfrontieră negativ semnificativ, să fie notificată părților afectate.

5. Părțile interesate vor angaja discuții, la inițiativa oricăreia dintre ele, pentru a afla dacă una sau mai multe activități propuse, neînscrise în lista prevăzută în anexa nr. I, sunt susceptibile să producă un impact transfrontieră negativ semnificativ și, ca urmare, acestea vor fi tratate ca și cum ar fi înscrise în listă. Dacă părțile vor fi de acord că este bine astfel, activitatea sau activitățile în chestiune vor fi tratate în acest fel. Anexa nr. III cuprinde criteriile generale aplicabile în determinarea semnificației impactului asupra mediului pentru activitățile neînscrise în anexa nr. I.

6. În conformitate cu prevederile prezentei convenții, partea de origine va oferi publicului din zonele care ar putea fi afectate posibilitatea să participe la procedurile adecvate de evaluare a impactului asupra mediului privind activitățile propuse și va veghea ca posibilitatea oferită publicului părții afectate să fie echivalentă cu cea oferită propriului public.

7. Evaluările impactului asupra mediului, prevăzute de prezenta convenție, se vor efectua cel puțin în stadiul de proiect al activității propuse. În măsura dorită părțile vor încerca să aplice principiile evaluării impactului asupra mediului în politici, planuri și programe.

8. Prevederile prezentei convenții nu vor afecta dreptul părților de a aplica la scară națională legile, reglementările, dispozițiile administrative sau practicile juridice acceptate, care vizează protejerea informațiilor a căror divulgare ar prejudicia secretul industrial și comercial sau securitatea națională.

9. Prevederile prezentei convenții nu vor afecta dreptul fiecărei părți de a aplica, prin acorduri bilaterale sau multilaterale, dacă acestea există, măsuri mai restrictive decât cele prevăzute în prezenta convenție.

10. Prevederile prezentei convenții nu vor prejudicia obligațiile care pot reveni părților în temeiul dreptului internațional privind activitățile care au sau pot avea un impact transfrontieră.

ARTICOLUL 3

Notificarea

1. Pentru o activitate propusă, menționată în anexa nr. I, care este susceptibilă să provoace un impact transfrontieră negativ semnificativ, partea de origine va notifica, în scopul unor consultări suficiente și eficiente conform prevederilor art. 5, oricărei alte părți pe care o consideră că ar putea fi parte afectată, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de momentul informării publicului propriu, despre activitatea propusă.

2. Această notificare va conține, inter alia:

a) informații privind activitatea propusă, inclusiv orice informație disponibilă despre impactul posibil transfrontieră al acesteia;

b) informații privind natura deciziei care ar putea fi luată;

c) indicarea unui interval de timp rezonabil pentru comunicarea unui răspuns conform pct. 3, luându-se în considerare natura activității propuse.

Se pot include aici informațiile menționate la pct. 5.

3. Partea afectată va răspunde părții de origine în intervalul de timp specificat în notificare, confirmând acesteia primirea notificării, și va arăta dacă intenționează să participe la procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

4. Dacă partea afectată răspunde că nu intenționează să participe la procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau dacă nu răspunde în intervalul de timp specificat în notificare, prevederile pct. 5, 6, 7 și 8 și ale art. 4-7 nu se vor aplica. În aceste situații nu este prejudiciat dreptul părții de origine de a stabili dacă se va efectua o evaluare a impactului asupra mediului, pe baza legislației și practicii naționale.

5. La primirea unui răspuns de la partea afectată, care indică dorința sa de a participa la procedura de evaluare a impactului asupra mediului, partea de origine va comunica, dacă nu a făcut-o deja, părții afectate:

a) informațiile adecvate privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului, împreună cu termenul limită pentru transmiterea observațiilor;

b) informațiile adecvate privind activitatea propusă și impactul transfrontieră negativ semnificativ pe care aceasta l-ar putea avea.

6. Partea afectată va comunica părții de origine, la cererea acesteia, toate informațiile obținute în mod rezonabil privind mediul susceptibil să fie afectat, aflat sub jurisdicția părții afectate, dacă această informație este necesară la întocmirea documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului. Informațiile vor fi comunicate prompt, printr-un organism mutual, dacă acesta există.

7. Atunci când o parte consideră că ar putea fi afectată de un impact transfrontieră negativ semnificativ datorat unei activități propuse, menționată în anexa nr. I, și nu s-a făcut nici o notificare conform dispozițiilor pct. 1, la cererea părții afectate, părțile interesate vor face schimb de informații suficiente în scopul angajării discuțiilor, pentru a afla dacă se va produce un impact transfrontieră negativ semnificativ. Dacă părțile sunt de acord că este probabil un impact transfrontieră negativ semnificativ, prevederile prezentei convenții se vor aplica în consecință. Dacă părțile nu se pot pune de acord asupra probabilității producerii unui impact transfrontieră negativ semnificativ, oricare dintre părți are dreptul să supună chestiunea unei comisii de investigare, conform prevederilor anexei nr. IV, pentru ca aceasta să se exprime asupra probabilității apariției unui impact transfrontieră negativ semnificativ, în cazul în care nu au convenit asupra unei alte metode de rezolvare a problemei.

8. Părțile interesate se vor asigura ca publicul părții afectate din zonele potențial afectate să fie informat despre activitatea propusă și să aibă posibilitatea de a formula observații sau obiecții în legătură cu activitatea și ca acestea să fie transmise autorității competente a părții de origine, fie direct, fie, dacă este cazul, prin intermediul părții de origine.

ARTICOLUL 4

Constituirea documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului

1. Documentația pentru evaluarea impactului asupra mediului, care se înaintează autorității competente a părții de origine, va conține cel puțin informațiile menționate în anexa nr. II.

2. Partea de origine va comunica părții afectate, prin intermediul unui organism mutual, dacă acesta există, documentația de evaluare a impactului asupra mediului. Părțile interesate vor organiza distribuirea documentației autorităților și publicului părții afectate din zonele potențial afectate și vor asigura transmiterea observațiilor formulate autorității competente a părții de origine, fie direct acestei autorități, fie, dacă este cazul, prin intermediul părții de origine, într-un termen rezonabil, înainte de luarea deciziei finale privind activitatea propusă.

ARTICOLUL 5

Consultări pe baza documentației privind evaluarea impactului asupra mediului

După întocmirea documentației de evaluare a impactului asupra mediului partea de origine va începe fără întârziere consultări cu partea afectată privind, inter alia, impactul transfrontieră potențial al activității propuse și măsurile de reducere sau de eliminare a acestuia. Consultările se vor referi la:

a) alternative posibile la activitatea propusă, inclusiv alternativa renunțării la activitate și măsurile posibile pentru atenuarea impactului transfrontieră negativ semnificativ și monitorizarea efectelor acestor măsuri, cheltuielile fiind suportate de partea de origine;

b) alte forme de asistență mutuală pentru reducerea oricărui impact transfrontieră negativ semnificativ al activității propuse;

c) orice alte probleme pertinente, legate de activitatea propusă.

Părțile vor conveni la începerea consultărilor asupra unei perioade rezonabile ca durată a acestora. Aceste consultări se pot derula printr-un organism mutual adecvat, acolo unde acesta există.

ARTICOLUL 6

Decizia finală

1. Părțile se vor asigura că în decizia finală privind activitatea propusă s-au luat în considerare rezultatul evaluării impactului asupra mediului, inclusiv documentația pentru evaluarea impactului asupra mediului, precum și observațiile primite conform art. 3 pct. 8 și art. 4 pct. 2 și rezultatul consultărilor la care se referă art. 5.

2. Partea de origine va comunica părții afectate decizia finală privind activitatea propusă, precum și motivele și considerațiile pe care aceasta s-a fundamentat.

3. Dacă informații suplimentare privind impactul transfrontieră semnificativ al unei activități propuse, care nu erau disponibile la momentul luării deciziei privind acea activitate și care ar fi putut influența sensibil această decizie, devin disponibile unei părți interesate înaintea începerii activității, acea parte va informa imediat cealaltă parte sau celelalte părți interesate. Dacă una dintre părțile interesate solicită, vor avea loc consultări pentru a se stabili dacă trebuie reexaminată decizia.

ARTICOLUL 7

Analiza ulterioară realizării proiectului

1. Părțile interesate vor stabili, la cererea oricăreia dintre ele, dacă este necesară efectuarea unei analize ulterioare realizării proiectului și, în caz afirmativ, care este amploarea acesteia, luând în considerare impactul transfrontieră negativ semnificativ al activității pentru care s-a efectuat o evaluare a impactului asupra mediului conform acestei convenții. Orice analiză ulterioară realizării proiectului va include în mod special supravegherea activității și determinarea oricărui impact transfrontieră negativ. Aceste obligații pot fi întreprinse în scopul atingerii obiectivelor prezentate în anexa nr. V.

2. În cazul în care ca urmare a analizei ulterioare realizării proiectului partea de origine sau partea afectată are temeiuri rezonabile să creadă că există un impact transfrontieră negativ semnificativ sau că au fost descoperiți factori care sunt rezultatul unui astfel de impact, aceasta va informa imediat cealaltă parte. În această situație părțile interesate se vor consulta asupra măsurilor necesare în vederea reducerii sau eliminării impactului.

ARTICOLUL 8

Cooperare bilaterală și multilaterală

În scopul respectării obligațiilor ce le revin prin prezenta convenție părțile au dreptul să continue să aplice acordurile bilaterale, multilaterale sau alte înțelegeri în vigoare ori să încheie altele noi. Aceste acorduri sau înțelegeri pot prelua ca elemente de bază prevederile enumerate în anexa nr. VI.

ARTICOLUL 9

Programe de cercetare

Părțile vor acorda o atenție specială stabilirii sau intensificării programelor de cercetare specifice care urmăresc:

a) îmbunătățirea metodelor calitative și cantitative utilizate pentru evaluarea impactului activităților propuse;

b) realizarea unei mai bune înțelegeri a relațiilor cauză-efect și a rolului lor în managementul integrat al mediului;

c) analizarea și supravegherea aplicării eficiente a deciziilor privind activitățile propuse, în scopul micșorării sau prevenirii impactului;

d) perfecționarea metodelor care stimulează creativitatea în căutarea soluțiilor de înlocuire a activității propuse, precum și a modurilor de producție și de consum raționale din punct de vedere ecologic;

e) perfecționarea metodelor care să permită aplicarea principiilor evaluării impactului asupra mediului la nivel macroeconomic.

Rezultatele programelor enumerate mai sus vor face obiectul schimbului între părți.

ARTICOLUL 10

Statutul anexelor

Anexele atașate la prezenta convenție fac parte integrantă din aceasta.

ARTICOLUL 11

Reuniunea părților

1. Părțile se vor reuni, pe cât posibil, cu ocazia sesiunilor anuale ale consilierilor guvernamentali din țările C.E.E. pentru problemele mediului și apelor. Prima reuniune a părților va avea loc cel mai târziu la un an de la data intrării în vigoare a prezentei convenții. Ulterior se vor ține întâlniri ale părților ori de câte ori acestea vor considera necesar la oricare dintre reuniunile lor sau la cererea scrisă a uneia dintre părți, cu condiția ca această cerere să fie susținută de cel puțin o treime din numărul părților în interval de 6 luni de la data comunicării ei de către secretariat.

2. Părțile vor urmări în permanență punerea în aplicare a prezentei convenții și, având în vedere acest lucru:

a) vor examina politicile și abordările lor metodologice în domeniul evaluării impactului asupra mediului, în scopul îmbunătățirii în continuare a procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului în context transfrontieră;

b) vor schimba informații privind experiența câștigată în încheierea și punerea în aplicare a acordurilor bilaterale și multilaterale sau a altor înțelegeri privind utilizarea evaluării impactului asupra mediului în context transfrontieră, la care una sau mai multe dintre ele este/sunt parte;

c) vor solicita, acolo unde este cazul, asistența comitetelor științifice și a organismelor internaționale competente pentru aspectele tehnice și metodologice care privesc realizarea obiectivelor prezentei convenții;

d) vor analiza și vor adopta prin consens, la prima lor reuniune, propriile regulamente de procedură;

e) vor examina și, dacă este necesar, vor adopta propuneri de amendare a prezentei convenții;

f) vor lua în considerare și vor întreprinde orice acțiune suplimentară care poate fi necesară în vederea realizării scopurilor prezentei convenții.

ARTICOLUL 12

Dreptul de vot

1. Fiecare parte la această convenție va avea un singur vot.

2. Exceptând prevederea pct. 1, organizațiile regionale de integrare economică, în probleme din aria competențelor lor, vor dispune în exercitarea dreptului lor de vot de un număr de voturi egal cu numărul statelor lor membre care sunt parte la prezenta convenție. Aceste organizații nu își vor exercita dreptul de vot dacă statele lor membre l-au exercitat pe al lor și viceversa.

ARTICOLUL 13

Secretariatul

Secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa va îndeplini următoarele funcții de secretariat:

- a) convocarea și pregătirea reuniunilor părților;
- b) transmiterea către părți a rapoartelor și a altor informații primite în concordanță cu prevederile prezentei convenții;
- c) îndeplinirea altor funcții prevăzute de prezenta convenție sau atribuite de către părți.

ARTICOLUL 14

Amendamente la convenție

1. Orice parte are dreptul să propună amendamente la prezenta convenție.
2. Propunerile de amendamente vor fi înaintate în scris secretariatului, care le va comunica tuturor părților. Acestea vor fi examinate de părți la următoarea lor reuniune, cu condiția ca secretariatul să le fi trimis părților cu cel puțin 90 de zile înainte.
3. Părțile vor depune toate eforturile pentru a ajunge la un acord, prin consens, privind orice amendament propus la prezenta convenție. Dacă toate eforturile pentru a obține consensul au fost epuizate și nu s-a ajuns la nici un acord, amendamentul va fi adoptat, în ultimă instanță, cu votul unei majorități de trei pătrimi din numărul părților prezente și votante la reuniune.
4. Amendamentele la prezenta convenție, adoptate în concordanță cu pct. 3, vor fi înaintate de către depozitar tuturor părților pentru ratificare, aprobare sau acceptare. Ele vor intra în vigoare pentru părțile care le-au ratificat, le-au aprobat sau le-au acceptat în a 90-a zi după primirea de către depozitar a notificării ratificării, aprobării sau acceptării de către cel puțin trei pătrimi din numărul total al părților. După această dată ele vor intra în vigoare pentru orice altă parte în cea de-a 90-a zi după ce partea respectivă depune instrumentul său de ratificare, de aprobare sau de acceptare a amendamentelor.
5. În sensul prezentului articol, părțile prezente și votante înseamnă părțile prezente la reuniune și care exprimă un vot afirmativ sau negativ.
6. Procedura de votare descrisă la pct. 3 nu este privită ca un precedent pentru acordurile care vor fi negociate în cadrul Comunității Economice pentru Europa.

ARTICOLUL 15

Soluționarea diferendelor

1. În cazul apariției unui diferend între două sau mai multe părți cu privire la interpretarea sau la aplicarea prezentei convenții, acestea vor căuta o soluționare prin negocieri sau prin orice altă metodă de rezolvare a diferendelor, acceptabilă părților în diferend.
2. În timpul semnării, ratificării, acceptării, aprobării ori aderării la prezenta convenție sau în orice alt moment după aceea o parte are dreptul să declare în scris depozitarului că, pentru un diferend nerezolvat conform pct. 1, acceptă ca obligatoriu, în relația cu orice parte care acceptă aceeași obligație, unul sau ambele mijloace de soluționare următoare:
  - a) înaintarea diferendului Curții Internaționale de Justiție;
  - b) arbitrajul, în concordanță cu procedura prezentată în anexa nr. VII.

3. Dacă părțile în diferend au acceptat ambele mijloace de soluționare a diferendelor la care se referă pct. 2, diferendul poate fi înaintat numai Curții Internaționale de Justiție, cu excepția cazului în care părțile au convenit altfel.

ARTICOLUL 16

Semnarea

Prezenta convenție va fi deschisă pentru semnare la Espoo (Finlanda) de la 25 februarie la 1 martie 1991 și după aceea la sediul Națiunilor Unite din New York până la 2 septembrie 1991 de către statele membre ale Comisiei Economice pentru Europa, precum și de către statele cu statut de membru consultativ al Comisiei Economice pentru Europa, conform paragrafului 8 din Rezoluția 36 (IV) din 28 martie 1947 a Consiliului Economic și Social, precum și de către organizațiile de integrare economică regională, constituite din statele suverane membre ale Comisiei Economice pentru Europa, cărora statele membre le-au transferat competența în probleme aflate sub incidența acestei convenții, inclusiv competența de a încheia tratate privind aceste probleme.

ARTICOLUL 17

Ratificarea, acceptarea, aprobarea și aderarea

1. Prezenta convenție va fi supusă ratificării, acceptării sau aprobării de către statele și organizațiile de integrare economică regională, semnate.

2. Prezenta convenție va fi deschisă spre aderare statelor și organizațiilor la care se referă art. 16 începând cu data de 3 septembrie 1991.

3. Instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare vor fi depuse la secretarul general al Națiunilor Unite, care îndeplinește funcția de depozitar.

4. Orice organizație la care se referă art. 16, care devine parte la prezenta convenție fără ca nici unul dintre statele sale membre să fie parte, va respecta toate obligațiile care decurg din convenție. Atunci când unul sau mai multe state membre ale unei astfel de organizații sunt părți la prezenta convenție, organizația și statele sale membre vor decide asupra responsabilităților lor pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din această convenție. În astfel de cazuri organizația și statele sale membre nu sunt abilitate să își exercite simultan drepturile în cadrul prezentei convenții.

5. În instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare organizațiile de integrare economică regională la care se referă art. 16 vor declara aria competenței lor referitoare la problemele reglementate de convenție. De asemenea, aceste organizații vor informa depozitarul despre orice modificare a ariei lor de competență.

ARTICOLUL 18

Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii celui de-al 16-lea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. În sensul pct. 1, instrumentul depus de o organizație de integrare economică regională nu va fi considerat ca suplimentar pe lângă cele depuse de statele membre ale organizației respective.

3. Pentru fiecare stat sau organizație la care se referă art. 16, care ratifică, acceptă sau aprobă prezenta convenție ori care aderă după depunerea celui de-al 16-lea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, convenția va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data depunerii de către statul sau de organizația respectivă a instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

ARTICOLUL 19

Retragerea

Oricând după 4 ani de la data intrării în vigoare a prezentei convenții pentru o parte a acesteia se poate retrage din convenție printr-o notificare scrisă către depozitar. Retragerea își va face efectul în cea de-a 90-a zi de la data primirii notificării de către depozitar. Această retragere nu va afecta aplicarea art. 3-6 pentru activitățile propuse pentru care s-a făcut notificarea conform pct. 1 al art. 3 sau pentru care s-a făcut o cerere conform pct. 7 al art. 3, înainte de momentul intrării în vigoare a retragerii.

ARTICOLUL 20

Texte autentice

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în limbile engleză, franceză și rusă sunt autentice în aceeași măsură, va fi depozitat la secretarul general al Națiunilor Unite.

Drept care subsemnații, având depline puteri, am semnat această convenție.

Întocmită la Espoo (Finlanda) la 25 februarie 1991.

ANEXA Nr. I

LISTA

cuprinzând activitățile propuse

1. Rafinării de petrol brut (cu excepția întreprinderilor care fabrică numai lubrifianți din petrol brut) și instalații pentru gazeificarea și lichefierea a cel puțin 500 tone de cărbune sau sisturi bituminoase pe zi

2. Termocentrale și alte instalații de combustie cu o producție termică egală sau mai mare de 300 MW și centrale nucleare și alte reactoare nucleare (cu excepția instalațiilor de cercetare pentru producerea și conversia materialelor fisionabile și a celor fertile, a căror putere maximă nu depășește 1 kW sarcină termică continuă)

3. Instalații destinate numai pentru producerea sau pentru îmbogățirea combustibililor nucleari, reprocessării combustibililor nucleari iradiați sau stocării depozitării finale și prelucrării deșeurilor radioactive

4. Instalații mari pentru producerea primară a fontei și oțelului și pentru producerea metalelor neferoase

5. Instalații pentru extracția azbestului și pentru prelucrarea și transformarea azbestului și a produselor care conțin azbest: pentru produsele de azbociment, instalații care produc mai mult de 20.000 tone produs finit pe an; pentru materiale de fricțiune, instalații care produc mai mult de 50 tone produs finit pe an; pentru celelalte utilizări ale azbestului, instalații care utilizează mai mult de 200 tone pe an

6. Instalații chimice integrate

7. Construirea de autostrăzi și drumuri pentru circulație rapidă, a liniilor de cale ferată pentru traficul feroviar la mare distanță și a aeroporturilor dotate cu o pistă principală lungă de cel puțin 2.100 m

8. Conducte cu secțiune mare pentru transportul gazelor și al petrolului

9. Porturi comerciale și căi navigabile interioare și porturi fluviale care permit trecerea vaselor de peste 1.350 tone

10. Instalații de eliminare a deșeurilor: incinerare, tratare chimică, depozitarea deșeurilor toxice și periculoase

11. Baraje mari și rezervoare

12. Lucrări de captare a apelor subterane, dacă volumul anual de apă captată atinge sau depășește 10 milioane m³

13. Instalații pentru fabricarea hârtiei și a pastei de hârtie, cu o capacitate de cel puțin 200 tone materie uscată cu aer pe zi

14. Exploatarea miniere pe scară largă, extragerea și tratarea pe loc a minereurilor metalice sau a cărbunelui

15. Producerea hidrocarburilor din platforma continentală

16. Instalații mari pentru depozitarea produselor petroliere, petrochimice și chimice

17. Despădurirea suprafețelor mari

NOTĂ:

În sensul prezentei convenții:

- termenul autostradă definește o șosea special proiectată și construită pentru circulația autovehiculelor, care nu deservește proprietățile riverane și care:

a) este prevăzută, cu excepția unor puncte singulare sau cu titlu temporar, pentru cele două sensuri de circulație, cu benzi carosabile distincte, separate de o bandă de teren nedestinată circulației sau, în mod excepțional, separate prin alte mijloace;

b) nu intersectează la nivel nici o altă șosea, nici linii de cale ferată sau de tramvai, nici drumuri pentru circulația pietonală;

c) este semnalizată în mod special ca fiind o autostradă;

- expresia drumuri pentru circulație rapidă definește un drum rezervat circulației autovehiculelor, accesibil numai prin căi de transfer sau prin intersecții reglementate și pe a cărui parte carosabilă sunt interzise, în mod special, oprirea și staționarea.

ANEXA Nr. II

CONȚINUTUL

documentației pentru evaluarea impactului asupra mediului

Informația care trebuie inclusă în documentația pentru evaluarea impactului asupra mediului, în conformitate cu art. 4, va conține cel puțin:

a) descrierea activității propuse și a scopului acesteia;

b) descrierea, dacă este posibil, a alternativelor posibile (de exemplu, de amplasare sau tehnologice) la activitatea propusă, inclusiv renunțarea la activitate;

c) descrierea mediului posibil să fie afectat de activitatea propusă și alternativele la aceasta;

d) descrierea impactului potențial al activității propuse și al alternativelor ei asupra mediului și o estimare a importanței acestuia;

e) descrierea măsurilor de ameliorare propuse pentru a se reduce cât mai mult posibil impactul asupra mediului;

f) indicarea precisă a metodelor de prevenire și sublinierea atât a presupunerilor, cât și a datelor de mediu relevante folosite;

g) inventarul lacunelor în cunoștințe și al incertitudinilor constatate în compilarea informațiilor solicitate;

h) conturarea programelor de supraveghere și management și a altor planuri pentru analiza ulterioară realizării proiectului, ori de câte ori este cazul;

i) un rezumat netehnic, inclusiv o prezentare grafică (hărți, grafice etc.), ori de câte ori este cazul.

ANEXA Nr. III

CRITERII GENERALE

aplicabile în determinarea semnificației impactului asupra mediului pentru activitățile neînscrise în anexa nr. I

1. Atunci când părțile interesate au în vedere activități propuse, în conformitate cu art. 2 pct. 5, acestea vor stabili dacă activitatea propusă ar putea avea un impact transfrontieră negativ semnificativ, în mod deosebit în virtutea unuia sau mai multora dintre criteriile următoare:

a) dimensiunea: activități propuse care, prin natura lor, sunt mari pentru tipul respectiv de activitate;

b) amplasarea: activități propuse să fie amplasate într-o zonă sau în apropierea unei zone sensibile ori importante din punct de vedere ecologic (zonele umede desemnate prin Convenția de la Ramsar, parcurile naționale, rezervațiile naturale, locurile de interes științific sau locuri importante din punct de vedere arheologic, cultural ori istoric) sau activități propuse să fie amplasate în locuri în care caracteristicile proiectului propus pot afecta semnificativ sănătatea populației;

c) efecte: activitățile propuse ale căror efecte sunt deosebit de complexe și potențial negative, inclusiv cele cu efecte grave asupra omului, speciilor sau organismelor cu o valoare deosebită, cele care amenință utilizarea sau utilizarea potențială a unei zone afectate și activitățile care provoacă o povară suplimentară pe care mediul nu are capacitatea să o suporte.

2. Părțile interesate vor lua în considerare atât activitățile propuse amplasate în apropierea unei frontiere internaționale, cât și pe cele mai îndepărtate, care ar putea avea efecte transfrontieră semnificative la mare distanță.

ANEXA Nr. IV

PROCEDURA DE INVESTIGARE

1. Partea sau părțile reclamante va/vor notifica secretariatului că va/vor supune unei comisii de investigare, stabilită în conformitate cu prevederile prezentei anexe, problema de a afla dacă o activitate propusă, menționată în anexa nr. I, este susceptibilă să aibă un impact transfrontieră semnificativ. Scopul investigației este indicat în notificare. Secretariatul va notifica imediat această cerere de investigare tuturor părților la convenție.

2. Comisia de investigare va fi alcătuită din 3 membri. Atât partea reclamantă, cât și cealaltă parte participantă la procedura de investigare vor numi fiecare un expert științific sau tehnic, iar cei 2 experți vor desemna de comun acord un al treilea expert, care va fi președintele comisiei de investigare. Acesta din urmă nu va avea aceeași naționalitate cu a nici uneia dintre părțile aflate în procedura de investigare, nu va locui sau nu va folosi ca loc de reședință teritoriul nici uneia dintre părți, nu va fi angajat de nici una dintre ele și nu va avea de a face cu cazul în nici o altă calitate.

3. Dacă președintele comisiei de investigare nu a fost desemnat în decurs de două luni de la numirea celui de-al doilea expert, la solicitarea uneia dintre părți secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa va proceda la desemnarea președintelui într-un nou termen de două luni.

4. Dacă una dintre părțile la procedura de investigare nu numește un expert în decurs de o lună de la primirea notificării de la secretariat, cealaltă parte are dreptul să îl informeze în legătură cu aceasta pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl va desemna pe președintele comisiei de investigare în decursul următoarelor două luni. După desemnarea sa președintele comisiei de investigare va solicita părții care nu a numit un expert să facă acest lucru în interval de o lună. După această perioadă președintele îl va informa pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va proceda la numirea acestuia într-un nou termen de două luni.

5. Comisia de investigare va adopta propriile reguli de procedură.

6. Comisia de investigare are dreptul să ia măsurile pe care le consideră necesare pentru a-și exercita funcțiile.

7. Părțile la procedura de investigare vor facilita activitatea comisiei de investigare și, în mod special, folosind toate mijloacele aflate la dispoziție:

a) vor furniza comisiei toate documentele, instrumentele și informațiile relevante;

b) vor permite comisiei, dacă este necesar, să citeze și să audieze martori sau experți și vor lua în considerare depoziția lor.

8. Părțile și experții vor proteja secretul tuturor informațiilor pe care le primesc în mod confidențial în cursul lucrărilor comisiei de investigare.

9. Dacă una dintre părțile la procedura de investigare nu se prezintă în fața comisiei de investigare sau nu își susține cauza, cealaltă parte are dreptul să ceară comisiei de investigare să continue procedurile și să finalizeze lucrările. Absența uneia dintre părți sau nesustenerea cauzei nu va constitui un obstacol în calea continuării și finalizării lucrărilor comisiei de investigare.

10. Cheltuielile comisiei de investigare, inclusiv retribuiția membrilor acesteia vor fi suportate în mod egal de părțile la procedura de investigare, cu excepția situației în care comisia de investigare stabilește altfel, datorită unor împrejurări specifice cauzei; comisia de investigare va păstra o evidență a tuturor cheltuielilor sale și va furniza părților o situație finală a acestora.

11. Orice parte care, în ceea ce privește scopul procedurii de investigare, are un interes de ordin material ce poate fi afectat de avizul dat de comisia de investigare are dreptul să intervină în timpul procedurii, cu acordul comisiei de investigare.

12. Deciziile comisiei de investigare în chestiuni de procedură vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor săi. Opinia definitivă a comisiei de investigare va reflecta părerea majorității membrilor săi și va fi însoțită și de expunerea altor păreri divergente ale acestora.

13. Comisia de investigare va prezenta opinia sa definitivă în interval de două luni de la data la care s-a constituit, în afară de cazul în care consideră necesară extinderea limitei de timp pentru o perioadă care să nu depășească două luni.

14. Opinia definitivă a comisiei de investigare se va baza pe principii științifice acceptate. Comisia de investigare va comunica opinia sa definitivă la procedura de investigare părților și secretariatului.

ANALIZA
ulterioară realizării proiectului

Această analiză are ca obiect special:

- a)** să verifice dacă condițiile exprimate în textele care autorizează sau aprobă activitatea sunt corect respectate și dacă măsurile de ameliorare sunt eficiente;
- b)** să examineze orice impact, în scopul buneii gestionări a activității și al eliminării incertitudinilor;
- c)** să verifice exactitatea prevederilor anterioare, în scopul folosirii experienței câștigate pentru activități viitoare de același tip.

ELEMENTE
ale cooperării bilaterale și multilaterale

1. Părțile interesate au dreptul să stabilească, dacă este posibil, aranjamente instituționale sau să extindă domeniul de cuprindere a celor existente în cadrul acordurilor bilaterale și multilaterale, în scopul asigurării efectului deplin al prezentei convenții.

2. Acordurile bilaterale sau multilaterale ori alte aranjamente pot cuprinde:

- a)** orice măsură suplimentară, necesară în vederea aplicării prezentei convenții, luându-se în considerare condițiile specifice ale subregiunii implicate;
- b)** aranjamente instituționale, administrative sau de altă natură, încheiate pe bază de reciprocitate și conform principiului echivalenței;
- c)** armonizarea politicilor și măsurilor privind protecția mediului, în scopul obținerii uniformizării, pe cât posibil, a normelor și metodelor aplicate în evaluarea impactului asupra mediului;
- d)** punerea la punct a metodelor de determinare, măsurare, previziune și de evaluare a impactelor, a metodelor de analiză ulterioară, precum și îmbunătățirea și/sau armonizarea acestor metode;
- e)** elaborarea și/sau îmbunătățirea metodelor și programelor pentru colectarea, analizarea, stocarea și diseminarea în timp util a datelor comparabile privind calitatea mediului, în scopul de a contribui la evaluarea impactului asupra mediului;
- f)** stabilirea nivelurilor de prag și a criteriilor mai precise pentru definirea importanței impactului transfrontieră în funcție de locul, natura și amploarea activităților propuse care trebuie să facă obiectul evaluării impactului asupra mediului, în concordanță cu prevederile prezentei convenții; stabilirea nivelului de la care poluarea transfrontieră devine critică;
- g)** realizarea în comun, acolo unde este posibil, a evaluărilor de impact asupra mediului, punerea la punct a programelor de supraveghere comune, intercalibrarea dispozitivelor de supraveghere și armonizarea metodologiilor, în scopul asigurării compatibilității datelor și informațiilor obținute.

ARBITRAJUL

1. Partea sau părțile reclamante va/vor notifica secretariatului că părțile au convenit să supună diferendul arbitrajului, în virtutea prevederilor pct. 2 al art. 15 din convenție. Notificarea va menționa subiectul problemei de arbitraj și va indica, în special, articolele din convenție a căror interpretare sau aplicare este în cauză. Secretariatul va transmite informațiile primite tuturor părților la convenție.

2. Tribunalul de arbitraj va fi alcătuit din 3 membri. Atât partea/părțile reclamante, cât și cealaltă/celelalte parte/părți în diferend va/vor desemna câte un arbitru, iar cei 2 arbitri numiți vor desemna, de comun acord, un al treilea arbitru care va fi președintele tribunalului de arbitraj. Acesta din urmă nu va avea aceeași naționalitate cu a nici uneia dintre părțile în diferend, nu va locui sau nu va folosi ca loc de reședință teritoriul uneia dintre părți, nu va fi angajat de una dintre ele și nu va avea de a face cu cazul în nici o altă calitate.

3. Dacă președintele tribunalului de arbitraj nu a fost desemnat în decurs de două luni de la numirea celui de-al doilea arbitru, secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, la solicitarea oricărei părți, va proceda la desemnarea președintelui într-un nou termen de două luni.

4. Dacă una dintre părțile în diferend nu numește un arbitru în termen de două luni de la primirea cererii, cealaltă parte are dreptul să îl informeze pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care îl va desemna pe președintele tribunalului de arbitraj în decursul următoarelor două luni. După desemnarea sa președintele tribunalului de arbitraj va solicita părții care nu a numit un arbitru să facă acest lucru în interval de două luni. După scurgerea acestei perioade președintele îl va informa pe secretarul executiv al Comisiei Economice pentru Europa, care va proceda la această numire într-un nou termen de două luni.

5. Tribunalul de arbitraj va lua decizia în concordanță cu dreptul internațional și cu prevederile convenției.

6. Orice tribunal de arbitraj, constituit conform prevederilor prezentelor dispoziții, va întocmi el însuși propriile reguli de procedură.

7. Deciziile tribunalului de arbitraj privind atât aspecte de procedură, cât și de fond vor fi luate cu majoritatea voturilor membrilor săi.

8. Tribunalul de arbitraj are dreptul să ia măsurile pe care le consideră necesare pentru a stabili faptele.

9. Părțile în diferend vor facilita activitatea tribunalului de arbitraj și, în mod special, utilizând toate mijloacele la dispoziția lor:

a) îi vor furniza toate documentele, instrumentele și informațiile relevante;

b) îi vor permite, dacă este necesar, să citeze și să audieze martori sau experți și vor lua în considerare mărturia lor.

10. Părțile și arbitrii vor proteja secretul oricăror informații pe care le primesc cu titlu confidențial în cursul procedurii de arbitraj.

11. Tribunalul de arbitraj, la cererea uneia dintre părți, are dreptul să recomande măsuri interimare de protecție.

12. Dacă una dintre părțile în diferend nu se prezintă în fața tribunalului de arbitraj sau nu reușește să își prezinte argumentele, cealaltă parte are dreptul să ceară acestuia să continue procedurile și să dea decizia finală. Absența uneia dintre părți sau neprezentarea argumentelor nu va constitui un impediment în derularea procedurii. Înainte de pronunțarea sentinței definitive tribunalul de arbitraj este obligat să se asigure că reclamația este fondată în fapt și în drept.

13. Tribunalul de arbitraj are dreptul să audieze și să decidă asupra unor cereri reconvenționale direct legate de subiectul diferendului.

14. Cheltuielile de judecată, inclusiv retribuția arbitrilor, vor fi suportate în mod egal de părțile în diferend, cu excepția situațiilor în care tribunalul de arbitraj stabilește altfel, datorită unor împrejurări specifice cauzei. Tribunalul de arbitraj va păstra o evidență a tuturor cheltuielilor sale și va furniza părților o situație finală a acestora.

15. Orice parte la convenție, care are un interes de natură juridică referitor la subiectul diferendului și care poate fi afectată de o decizie în cauză, poate interveni în timpul procedurilor, cu acordul tribunalului de arbitraj.

16. Tribunalul de arbitraj va emite hotărârea în termen de 5 luni de la data la care a fost constituit, cu excepția cazurilor în care acesta consideră că este necesar să extindă limita de timp pentru o perioadă care să nu depășească încă 5 luni.

17. Hotărârea tribunalului de arbitraj va fi însoțită de o expunere de motive. Hotărârea va fi definitivă și obligatorie pentru toate părțile în diferend. Hotărârea va fi transmisă de tribunalul de arbitraj părților în diferend și secretariatului. Secretariatul va transmite comunicarea primită tuturor părților la convenție.

18. Orice diferend care ar putea apărea între părți cu privire la interpretarea sau executarea hotărârii va fi înaintat de oricare dintre acestea tribunalului de arbitraj care a emis hotărârea sau, dacă acesta nu poate fi sesizat, altui tribunal constituit în acest scop și în același mod ca și primul.